

TELDOR

Minor use -käyttöohje

Kasvitautilien torjuntaan

Myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Säilytä lasten ulottumattomissa. Förvaras oåtkomligt för barn.

Valumat on kerättävä. Samla upp spill.

Noudata käyttöohjeita ihmisen terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.

För att undvika risker för människors hälsa och för miljön, följ bruksanvisningen.

Tehoaine: Fenheksamidi 500 g/kg

Valmistetyyppi: WG

Käyttäjryhmä: Ammattikäyttäjät

Varsinainen käyttötarkoitus

Mansikan, vadelman, herukoiden, tomaatin ja koristekasvien harmaahomeen torjuntaan.

Vähäiset käyttötarkoitukset (minor use)

Mansikan harmaahomeen torjuntaan kasvihuoneessa.

Kurkun, avomaankurkun, paprikan, maustepaprikan, munakoison, kesäkurpitsan sekä tarhapa-vun harmaahomeen torjuntaan kasvihuoneessa.

Harmaahomeen ja pahkahomeen torjuntaan lehtisalaateilla ja salaattikasveilla myös *Brassicaceae*-heimosta kuten rukola ja mitsuna, sekä babyleaf-tuotteet (sadonkorjuu enintään 8-lehtisinä) kasvihuoneessa ja avomaalla.

Yrttien (kirveli, ruohosipuli, yrttiselleri, persilja, salvia, rosmariini, timjami, basilika, laakerilehti, rakuuna ja fenkolin lehdet, korianterin lehdet, tillin lehdet, kuminan lehdet, liperin lehdet, väinönputki, saksankirveli ja muut *Apiaceae*-heimon yrtit) harmaahomeen ja pahkahomeen torjuntaan avomaalla ja kasvihuoneessa.

Karviaismarjan, karhunvatukan, japaninvadelman, mesimarjan, mesivadelman, sinivatukoiden, loganinmarjan, boysenmarjan, lakan ja pensasmustikan harmaahomeen torjuntaan avomaalla.

Luumun harmaahomeen, kirsikoiden harmaahomeen sekä *Monilinia*-tautien torjuntaan sekä viiniköynnöksen (viinirypäleen) harmaahomeen torjuntaan avomaalla.

Kasvitautilien torjuntaan metsätaimitarhoilla.

Tuotevastuu ja vastuu käytöstä

Käyttöohjeen taustalla ei ole vastaavan laajuisia tehokkuustestejä kuin varsinaisessa rekisteröinnissä. Monet tekijät, kuten sää, kasvualusta, lajike, resistenssi, ruiskutustekniikka ja muu käytötapa voivat vaikuttaa tuotteen tehoon tai vaikutuksiin kasvustossa. Kauppa-putarhaliitto ry, Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto ry ja Suomen metsätaimituottajat eivät vastaa tuotteen väärästä tai käyttöohjeesta poikkeavasta käytöstä. Vähäiset käyttötarkoitukset (minor use) -hyväksymisen haltijat eivät myöskään vastaa käyttöön liittyvistä välitömistä tai välillisistä vahingoista tai tulon-, ansion- tai muista vastaavista menetyksistä. Käännä valmisteen toimittajan puoleen, jos sinulla on kysymyksiä aineen käytöstä.

Huomaa! Käyttäjä on yksin vastuussa mahdollisista vahingoista Teldor-valmisteen käytössä niissä käyttökohteissa, joita vähäiset käyttötarkoitukset (minor use) -hyväksyntä koskee. Valmistaja Bayer CropScience AG vastaa siitä, että oikein varastoitu alkuperäispakkauksessa oleva valmiste on koostumukseltaan ilmoitetun mukaista.

Käytön rajoitukset

Varoaika mansikalla: 3 vrk.

Varoaika vihanneshedelmillä (kurkku, avomaankurkku, paprika, maustepaprikat, munakoiso, kesäkurpitsa): 1 vrk.

Varoaika tarhapavulla: 1 vrk.

Varoaika salaateilla ja salaattikasveilla myös *Brassicaceae*-heimosta: 3 vrk.

Varoaika yrteillä: 3 vrk.

Varoaika karviaismarjalla, karhunvatukalla, japaninvadelmalla, mesimarjalla, mesivadelmalla, sinivatukoilla, loganinmarjalla, boysenmarjalla ja lakalla: 7 vrk.

Varoaika pensasmustikalla: 7 vrk.

Varoaika luumulla ja kirsikoilla: 7 vrk.

Varoaika viiniköynnöksellä (viinirypäle): 21 vrk

Ympäristöhaittojen ehkäisy

Älä saastuta vesiä tuotteella tai sen pakkauksella. Vältä ruiskuttamista tuulisella säällä.

Vesistöihin rajoittuvilla alueilla traktoriruiskulla ruiskutettaessa on jätettävä vesieliöiden suojelemiseksi seuraavat suojaetäisyydet vesistöihin:

Käyttökohteet	Suutintyyppi			
	Viuhkasuutin	Tuulikulkeumaa vähentävä suutin ¹⁾		
		50 % vähennys	75 % vähennys	90 % vähennys
salaatit, salaattikasvit, yrtit, mesimarja, lakka	3 m	3 m	3 m	3 m
karviainen, karhunvatukka, japanin- ja mesivadelma, sinivatukat, loganin- ja boysenmarja, pensasmustikka, taimitarhat	10 m	5 m	3 m	3 m
luumu, kirsikka, viiniköynnös/-rypäle	30 m	20 m	15 m	5 m

1) Tällaisia suuttimia ovat mm. ilma-avusteiset suuttimet. Markkinoilla myynnissä olevien, tuulikulkeumaa vähentävien suuttimien luettelo on saatavana Tukesin verkkosivuilta www.tukes.fi/vesistorajoiutus. Tässä luettelossa esitetään myös sallitut ajonopeudet ja käyttöpaineet.

Traktoriruiskun täyttöön vesistöistä ei saa käyttää ruiskun täyttölaitetta eikä ylijäänyttä ruiskutusnestettä tai ruiskunpesunestettä saa päästää vesiin.

Ylijäänyt, käyttökelvoton kasvinsuojeluaine viedään vaarallisen jätteen keräyspisteeseen ja tyhjä, huuhdellut myyntipakkaukset asianmukaiseen jättepisteeseen.

Suojainohjeet

Valmistetta käsiteltäessä on käytettävä kumisaappaita, suojapukua, kemikaalin kestäviä suojakäsineitä (esim. nitrili) ja päähinettä. Roiskevaaraa aiheuttavissa työvaiheissa on lisäksi käytettävä kasvojen/silmien suojainta ja hengitystiet altistavissa työvaiheissa hengityksensuojainta varustettuna P2/A2-suodattimella.

Työhygieeninen varoaika

Käsittelyn jälkeen kasvustossa voi työskennellä ilman suojaimia, kun ruiskutusnestettä on kuivunut kasvustosta ja kasvihuonetta on tuuletettu kahden tunnin ajan. Vähimmäisaika 4 tuntia.

Vaikutustapa

Teldor on kosketusvaikutteinen kasvitautien torjunta-aine, jota ensi sijassa käytetään ennaltaehkäisevästi. Ruiskutuksissa on saatava hyvä peittävyys niihin kasvinosiin, joita on tarkoitus suojata harmaahomeelta. Kun itiöt ovat itäneet, tehoaine ehkäisee sienen jatkokehitystä. Fenheksamidi tunkeutuu lehden vahakerrokseen, on nopeasti sateenkestävä ja sillä on pitkä jälkivaikutus.

Paras teho valmisteella saavutetaan seuraavissa oloissa:

- lämpötila 20 °C (vähintään 10 °C)
- yli 90 % RH ilmankosteus
- avomaalla 2 tunnin poutasää käsittelyn jälkeen

Käyttöohje

Teldor-valmistetta käytetään *Botrytis*-harmaahomeen, *Monilia*-taudin ja *Sclerotinia*-pahkahomeen torjuntaan ruiskutuksena.

Seuraa resistenssin hallinnan yleisohjeita, katso kohta *Käyttörajoitus resistenssin välttämiseksi*.

Mansikalla kasvihuoneessa harmaahomeen torjuntaan:

Käsittely tehdään kukinnan alkaessa 7-10 päivän välein, kosteissa olosuhteissa harmaahomeelle herkille kasvustoille ruiskuttaessa voi ruiskutusväli olla lyhyempi (7 vrk). Enintään 2 käyttökertaa/kasvukausi.

Käyttöväkevyys: 0,1 % (100 g/100 l vettä), ruiskutusmäärä enintään 150 l/1 000 m².

Kurkun, avomaankurkun, paprikan, maustepaprikoiden, munakoison, kesäkurpitsan sekä palkoineen korjattavan tarhapavun harmaahomeen torjuntaan kasvihuoneessa:

Käsittely tehdään 7-14 päivän välein, kun harmaahomesaastunta on odotettavissa. Kosteissa olosuhteissa harmaahomeelle herkille kasvustoille ruiskuttaessa voi ruiskutusväli olla lyhyempi 7-10 päivän välein. Enintään 3 käyttökertaa/kasvukausi.

Käyttöväkevyys: 0,1 % (100 g/100 l vettä), ruiskutusmäärä enintään 150 l/1 000 m².

Salaateilla ja salaattikasveilla myös Brassicaceae-heimosta kasvihuoneessa ja avomaalla pahkahomeen ja harmaahomeen torjuntaan:

- lehtisalaatit (keräsalaatti, Lollo Rosso, rapealehtinen keräsalaatti, sidesalaatti eli romaine tai roomansalaatti)
- leveälehtiset siloendiivit
- vuonankaali, vihanneskrassi, krassikanankaali, sinappikaali (rucola), lehtisinappi
- *Brassica*-suvun lehdet ja idut, mizuna eli japaninkaali, herneen ja retiisin ja muiden pieni-lehtisten lajien lehdet (korjattu enintään 8-lehtisinä)

Käsittely tehdään 7-10 päivän välein, kosteissa olosuhteissa harmaahomeelle herkille kasvustoille ruiskuttaessa ruiskutusväli olla lyhyempi (7vrk). Enintään 2 käyttökertaa/kasvukausi.

Käyttöväkevyys:

Kasvihuoneessa 0,1 % (100 g/100 l vettä), ruiskutusmäärä 100–150 l/1 000 m².
Avomaalla 1,5 kg/ha.

Yrteillä kasvihuoneessa ja avomaalla pahkahomeen ja harmaahomeen torjuntaan:

- kirveli, ruohosipuli, yrttiselleri, persilja, salvia, rosmariini, timjami, basilika, laakerilehti ja rakuuna
- fenkolin lehdet, korianterin lehdet, tillin lehdet, kuminan lehdet, liperin lehdet, väinönputki, saksankirveli ja muut *Apiaceae*-heimon yrtit

Käyttö ennen kukintaa. Käsittely 10–12 päivän välein. Käyttö enintään 2 kertaa/kasvukausi.

Käyttöväkevyys: 0,1 % (100 g/100 l vettä), ruiskutusmäärä 100–150 l/1 000 m².
Avomaalla 1,5 kg/ha.

Karviaismarja (myös hybridit muiden Ribes-suvun kasvien kanssa), karhunvatukka, japaninvaldelma, mesimarja, mesivadelma, sinivatukat, loganinmarja, boysenmarja ja lakka:

Käytetään harmaahomeen torjuntaan kasvustoruiskutteena. Käsittely tehdään kukinnan aikana 10–14 päivän välein. Kosteissa olosuhteissa harmaahomeelle herkille kasvustoille ruiskuttaessa voi ruiskutusväli olla lyhyempi (10 vrk). Jos ennen sadonkorjuuta käytetään väliaikaisia sadesuojia, tehdään viimeinen käsittely viimeistään viikkoa ennen sadesuojan asentamista. Enintään neljä käyttökertaa/kasvukausi.

Käyttömäärä: 1,5 kg/ha, vähintään 1 000 l vettä/ha.

Pensasmustikka:

Käytetään harmaahomeen torjuntaan kasvustoruiskutteena. Ensimmäinen ruiskutus tehdään kukinnan aikaan. Käsittely voidaan tautipaineesta riippuen uusaa 2-3 kertaa, kauden aikana Teldor-valmistetta ruiskutetaan korkeintaan neljä kertaa/kasvukausi.

Käyttömäärä: 1,5 kg/ha, vähintään 750 l vettä/ha.

Luumu ja kirsikat:

Käytetään harmaahomeen torjuntaan luumulla sekä mumiotautien sekä harmaahomeen torjuntaan kirsikalla kasvustoruiskutuksina. Käsittely tehdään kirsikalla versomumiotautia vastaan kukinnan valkoisesta nuppuvaiheesta kukinnan loppuun, korkeintaan kolme kertaa.

Kirsikan hedelmien mumiotauteja sekä kirsikan ja luumun harmaahometta torjuttaessa tehdään kolme käsittelyä 7-10 päivän välein hedelmien väritymisestä lähtien.

Täysikokoisessa kasvustossa ruiskutusnesteen käyttömäärä 1500 l/ha, nuoremassa kasvustossa vähintään 1000 l/ha. Käyttö enintään neljä kertaa/kasvukausi kirsikalla, luumulla enintään kolme kertaa.

Käyttömäärä: 1,5 kg/ha, vähintään 1 000 l vettä/ha.

Viiniköynnös (viinirypäle):

Käytetään harmaahomeen torjuntaan viiniköynnökseltä kasvustoruiskutteena viimeistään ensimmäisten rypäleiden värityessä ja kypsyyssä. Yksi ruiskutus kasvukaudessa.

Käyttöväkevyys: 0,1 % (100 g/100 l vettä), ruiskutusmäärä enintään 1 500 l vettä/ha.

Metsätaimitarhat:

Kasvustot ruiskutetaan harmaahomeen torjumiseksi 10–14 vrk:n välein. Enintään neljä käyttökerrota/kasvukausi.

Käyttömäärä: 1,5 kg/ha.

Käyttörajoitus resistenssin välttämiseksi

Teldor-valmisteen tehoaine fenheksamidi kuuluu hydroksianiliidien tehoaineryhmään ja FRAC-ryhmään 17. FRAC:n (Fungicide Resistance Action Committee) mukaan riski resistenssin kehitymiselle on vähäinen – keskinkertainen. Samaan ryhmään kuuluu Suomen markkinoilla Prolectus-valmiste, jonka tehoaine on fenpyratsamiini. Näitä valmisteita ei voi vuorotella.

Teldor-valmistetta suositellaan käytettäväksi ennaltaehkäisevästi. Harmaahomeen torjuntaohjelmassa Teldor-käsittelyjä saa olla korkeintaan kolmasosa, kuitenkin niin että käsittelyt tehdään torjuntablokkeina, kahtena peräkkäisenä käsittelynä. Suositeltavaa on jatkaa torjuntaohjelman noudattamista seuraavalla kasvustolla ja/tai seuraavalla kasvukaudella.

Käyttöohjeessa ilmoitettuja käyttömääriä ja -kertoja ei saa ylittää.

Fytotoksisuus

Teldor-valmistetta on käytetty monenlaisissa kasvustoissa sekä kasvihuoneessa että avomaalla, eikä vioituksia ole havaittu. Normaaleissa olosuhteissa ei ole vioitusvaaraa ja valmistetta voidaan käyttää myös taimivaiheessa. Koeruiskutusta kuitenkin suositellaan, jos aikaisempaa kokemusta valmisteesta ei ole kyseisellä kasvilajilla ja kasvuvaiheessa.

Teldor ei jätä silmämääräisiä ruiskutusjäämiä kasvustoon oikealla ruiskutustekniikalla. Ruiskutuksessa käytetään pientä pisarakokoa ja vähäistä nestemäärää, jolloin ruiskutusneste ei kerääny laikuiksi.

Yhteiskäyttö hyötyeliöiden kanssa

Teldor on vaaraton mehiläisille ja kimalaisille sekä useimmille muille hyödyllisille hyönteisille. Valmiste ei myöskään ole vaarallinen maaeliöille ja kastemadoille. Suositellaan kimalaispesän peittämistä ruiskutuksen ajaksi.

Teldor on lievästi haitallinen *Phytoseiulus*-ansaripetopunkin aikuiselle, *Orius*-petoluteen ja *Hypoaspis*-petopunkkien nymffeille ja aikuisille sekä kuoriaisten toukille ja aikuisille. Valmiste on vaaraton *Aphidius*-kirvavainokaisille ja *Macrolophus*-jauhiaisluteelle.

Teldor ei vahingoita *Gliocladium*-sienestä koostuvaa Prestop-valmistetta tai Trianum-valmisteen *Trichoderma harzianum* -sienen itiöitä. *Verticillium lecanii* -sienestä koostuvalle Mycotal- valmisteelle Teldor on kohtalaisen haitallinen ja varoaika on 1-2 viikkoa.

Ruiskutusnesteen valmistus

Ruiskun tulee olla huolellisesti puhdistettu. Tankki täytetään puolilleen puhtaalla vedellä. Teldor lisätään veteen samalla sekoittaen. Tämän jälkeen tankki täytetään kokonaan vedellä. Neste on ruiskutettava heti sekoittamisen jälkeen.

Ruiskutustekniikka

On tärkeää, että ruiskutusnestettä levitetään tasaisesti ja että koko kasvusto peittyy. Nestemäärä sopeutetaan lehtimassan mukaan. Ruiskutetaan tippumisasteeseen. Optimaalinen lämpötila ruiskutuksille on noin 20 °C ja minimilämpötila 10 °C.

Huomautukset

Valmiste on sateenkestävä noin kahden tunnin kuluttua ruiskutuksesta. Mahdollisten kestävien homesienikantojen esiintymistä ei voida täysin sulkea pois. Valmisteella ei ole tehoa tällaisten sienikantojen torjunnassa.

Rekisteröinnin haltija: Bayer A/S Bayer CropScience

Edustaja Suomessa: Berner Oy

Rekisterinumero: 1921

Vähäiset käyttötarkoitukset (minor use) -hyväksymisen haltijat:

Kauppapuutarhaliitto ry, Larin Kyöstin tie 6, 00650 Helsinki
Yhteyshenkilö: Niina Kangas (kasvihuonetuotanto)
puh. 09 7288 2116, s-posti: etunimi.sukunimi@kauppapuutarhaliitto.fi

Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto ry, Viljatie 4 C, 00700 Helsinki
Yhteyshenkilö: Tuija Tanska
puh. 050 5685 916, s-posti: etunimi.sukunimi@puutarhaliitto.fi

Suomen metsätaimantuottajat ry, Mellanå Plant, Mellanåvägen 33, 64320 Dagsmark
Yhteyshenkilö: Rainer Bodman
puh. 040 546 0274, s-posti: etunimi.sukunimi@mellanaplant.fi

Minor use -hyväksyminen on voimassa 31.12.2023 saakka.